

שבת דף קכג

מושגים
כלי שמלאכתו להיתר
כלי שמלאכתו לאיסור
מוקצה מחמת גופו
לצורך מקומו
לצורך גופו
מחמה לצל

	סוג של קורנס	לצורך גופו	קושי
רב יהודה	מיוחד לאגוזים	אסור	ואת הרחת ואת המלגז לתת עליו לקטן , רחת ומלגז מי מייחדי ליה לקטן?
רבה	של נפחים	מותר	ראה בהמשך

קושיות אביי על רבה:

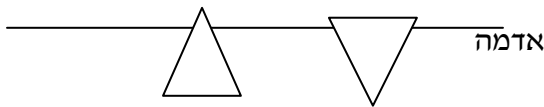
1. **מדוכה, אם יש בה שום - מטלטלין אותה, ואם לאו - אין מטלטלין אותה!**
תירוץ: אמר ליה: הא מני - רבי נחמיה היא, דאמר: **אין כלי ניטל אלא לצורך תשמישו.**
2. **בית שמאי אומרים: אין נוטלין את העלי לקצב עליו בשר, ובית הלל מתירין. ושזין, שאם קצב עליו בשר - שאסור לטלטלו!**
תירוץ: סבר לשנויי ליה כרבי נחמיה, כיון דשמעה להא דאמר רב חיננא בר שלמיא משמיה דרב: הכל מודים בסיכי זיירי ומזורי דכיון דקפיד עלייהו - מייחד להו מקום, הני נמי: מייחד להו מקום.

רבי חייא בר אבא אמר רבי יוחנן	רב שמן בר אבא
קורנס של זהבים שנינו	קורנס של בשמים שנינו
אבל דבשמים קפיד עלייהו	כל שכן דזהבים

ואת הכוש ואת הכרכר כו'.
תנו רבנן: פגה שטמנה בתבן, וחררה שטמנה בגחלים,

תנא קמא	רבי אלעזר בן תדאי
אם מגולה מקצתה - מותר לטלטלה. ואם לאו - אסור לטלטלה	תוחבין בכוש או בכרכר והן מנערות מאליהם

פסיקת ההלכה: אמר רב נחמן: הלכה כרבי אלעזר בן תדאי.
קושי: למימרא דסבר רב נחמן טלטול מן הצד לא שמיה טלטול!
והאמר רב נחמן: האי פוגלא, מלמעלה למטה - שרי, ממטה למעלה - אסיר!
תירוץ: הדר ביה רב נחמן מההיא.

מחט של יד ליטול בה כו'.

שאלה: שלח ליה רבא בריה דרבה לרב יוסף: ילמדנו רבינו, מחט שניטל חררה או עוקצה מהו?
תשובה: אמר ליה: תניתוה, **מחט של יד ליטול בה את הקוץ**. וכי מה איכפת ליה לקוץ בין נקובה לבין שאינה נקובה?

קושי: איתיביה **מחט שניטל חררה או עוקצה - טהורה!**
דחיית הקושי: אמר אביי: טומאה אשבת קרמית? טומאה - כלי מעשה בעיני, לענין שבת - מידי דחזי בעיני, והא נמי חזיא למשקלא בה קוץ.
החזרת הקושי למקומה עיי רבא: מאן דקמותיב - שפיר קמותיב, מדלענין טומאה לאו מנא הוא - לענין שבת נמי לאו מנא הוא.

קושי על דברי רבא: מיתבי: מחט, בין נקובה בין שאינה נקובה - מותר לטלטלה בשבת, ולא אמרו נקובה אלא לענין טומאה בלבד!

תירוץ לדברי רבא מאביי: תרגומא אביי אליבא דרבא: בגולמי עסקינן, זימנין דמימלך עלייהו ומשוי להו מנא. אבל היכא דניטל חררה או עוקצה - אדם זורקה לבין גרוטאות.

אסובי ינוקא,

רב ששת	רב נחמן	
מתיר	אוסר	הדין
מחט של יד ליטול בה את הקורן	אין עושין אפיקטויזין בשבת	מקור לדבריהם
התם פקיד, הכא - לא פקיד	לא כדרכו	הסבר מהצד השני

שאמרו: כל הכלים ניטלין בשבת חוץ מן מסר הגדול ויתד של מחרישה	וחזרו והתירו	וחזרו והתירו	התירו	בראשונה היו אומרים שלשה כלים ניטלין בשבת: מקצוע של דבילה, וזוהמא ליסטרן של קדרה וסכין קטנה שעל גבי שלחן	
כל הכלים ניטלין בשבת, ואפילו בשתי ידים	דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ועדיין, בידו אחת - אין, בשתי ידיו - לא	דבר שמלאכתו להיתר לצורך מקומו	דבר שמלאכתו להיתר לצורך גופו		אביי
כל הכלים ניטלין בשבת אפילו בשני בני אדם	דבר שמלאכתו לאיסור לצורך גופו ולצורך מקומו - אין, מחמה לצל - לא. ועדיין, באדם אחד - אין, בשני בני אדם - לא	דבר שמלאכתו להיתר מחמה לצל	בין לצורך גופו ובין לצורך מקומו		רבא

רמב"ם הלכות שבת פרק כד הלכה יב-יג

אסרו חכמים לטלטל מקצת דברים בשבת כדרך שהוא עושה בחול, ומפני מה נגעו באיסור זה,
 1. אמרו ומה אם הזהירו נביאים וצוו שלא יהיה הילוכך בשבת כהילוכך בחול ולא שיחת השבת כשיחת החול שנאמר ודבר דבר קל וחומר שלא יהיה טלטול בשבת כטלטול בחול כדי שלא יהיה כיום חול בעיניו ויבוא להגביה ולתקן כלים מפינה לפינה או מבית לבית או להצניע אבנים וכיוצא בהן שהרי הוא בטל ויושב בביתו ויבקש דבר שיתעסק בו ונמצא שלא שבת ובטל הטעם שנאמר בתורה (דברים ה') למען ינוח.

2. ועוד כשיבקר ויטלטל כלים שמלאכתן לאיסור אפשר שיתעסק בהן מעט ויבא לידי מלאכה,
 3. ועוד מפני שמקצת העם אינם בעלי אומניות אלא בטלין כל ימיהן כגון הטיילין ויושבי קרנות שכל ימיהן הן שובתים ממלאכה ואם יהיה מותר להלך ולדבר ולטלטל כשאר הימים נמצא שלא שבת שבייתה הניכרת, לפיכך שבייתה מדברים אלו היא שבייתה השווה בכל אדם, ומפני דברים אלו נגעו באיסור הטלטול, ואסרו שלא יטלטל אדם בשבת אלא כלים הצריך להם כמו שיתבאר. /השגת הראב"ד/ ומפני דברים אלו נגעו באיסור הטלטול ואסרו שלא יטלטל אלא הכלים הצריך להם כמו שיתבאר. א"א עוד אמרו (שבת קכד) אטו טלטול לאו צורך הוצאה הוא, ועוד אמרו (שם /שבת/ קכג) בימי נחמיה בן חכליה נשנית משנה זו שאמרו שלשה כלים קטנים נטלים על השלחן, נמצא כי מפני חיוב הוצאה אסרו בטלטול מה שאסרו שהוא גדר להוצאה.